

Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Cehnice, okres Strakonice

Cehnice 105, 387 52 Cehnice

Identifikátor školy: 600 063 666

Termín konání inspekce: 6. – 9. červen 2005

Čj:	07-1284/05-5061
Signatura	kg6zy102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem školy je Obec Cehnice, 387 52 Cehnice 163. Škola kromě základní školy sdružuje mateřskou školu a školní družinu. Základní škola má v tomto školním roce 9 tříd, které navštěvuje 129 žáků. Jsou vyučováni podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, včetně Úprav a doplňků čj: 25 018/98-22. Je zřízena rada školy.

Mateřská škola v souladu se svým programem zajišťuje všestranné předškolní vzdělávání. Ve školním roce 2004/2005 bylo zapsáno k docházce 19 předškolních dětí.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- personální a materiálně-technické podmínky vzdělávání v základní škole vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2004/2005
- průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, matematika a prvouka v 1. - 3. ročníku, český jazyk, matematika v 5. – 9. ročníku, dále anglický jazyk, tělesná výchova fyzika a dějepis vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2004/2005
- zjištění a zhodnocení podmínek, průběhu a výsledků předškolního vzdělávání vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu mateřské školy ve školním roce 2004/2005

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuku v základní škole zajišťuje dvanáct pedagogických pracovníků včetně ředitele, kteří jsou odborně kvalifikovaní. Skladba jejich úvazků odpovídá potřebám malé školy a aprobačnímu složení pedagogického sboru. Od 1. ledna 2005 byla zrušena funkce zástupce ředitele.

Organizační struktura zajišťuje chod školy, není zpracována písemně, kompetence jsou delegovány ústně. Také přenos informací uvnitř školy probíhá v osobní a ústní rovině. Organizace školního roku se řídí dokumentem *Plán výchovně vzdělávací činnosti na školní rok 2004/2005*, který vedle statistických údajů o škole zahrnuje termíny pedagogických rad, rodičovských schůzek, měsíční rozvrh akcí, exkurzí a výletů. Rozdělení funkcí a třídnictví stanovuje dokument *Školní rok 2004/2005*. Nejsou zřízeny poradní a metodické orgány, problematika výchovně-vzdělávacího procesu je dle sdělení ředitele řešena na provozních poradách, které probíhají jednou za čtrnáct dní.

Vedení zaměstnanců je založeno spíše na každodenním kontaktu a řešení aktuálních situací. Na 1. stupni je jedna učitelka s krátkou praxí, které je zajištěna ze strany kolegyň. Kontrolní a hospitační činnost probíhá bez písemného plánování, z hospitací byly jen ve třech případech pořízeny zápisy, další práce s výsledky kontrol nebyla písemně doložena. Nahodilost kontrolní činnosti se projevila dílčími nedostatky ve vedení pedagogické dokumentace a formálnosti některých tematických plánů. Zásadním nedostatkem je nedodržení učebního plánu vzdělávacího programu v 9. ročníku. Ze zápisů z pedagogických porad je zřejmé, že je pravidelně sledován prospěch a chování žáků. Výsledky jsou konstatovány, není doložena jejich analýza ani přijaté závěry směřující k řešení a nápravě.

Nabídky dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků předkládá ředitel školy učitelům k výběru podle nabídky vzdělávacích institucí. Pozitivním zjištěním je proškolení učitelů

v rámci Státní informační politiky ve vzdělávání a v oblasti péče o žáky se specifickými poruchami učení. Z výčtu vzdělávacích akcí však není zřejmé zaměření ani priority dalšího vzdělávání učitelů vzhledem k potřebám školy. Zůstává tak v rovině zájmu a osobní iniciativy jednotlivých vyučujících.

Stanovení výše nenárokové složky platu vychází z kritérií daných vnitřní platovou směrnicí. Výše osobních příplatků je diferencovaná. Vyhodnocení kvalitativní stránky výuky jednotlivých pedagogů nemělo v předložené dokumentaci konkrétní vypovídací hodnotu.

Předškolní vzdělávání zajišťují dvě zkušené pedagogické pracovnice s požadovanou odbornou způsobilostí pro daný typ školy. Jedna učitelka má stanovený plný pracovní úvazek, druhá 0,5 úvazku v MŠ a 0,5 úvazku ve ŠD. Tato okolnost ovlivňuje organizaci činnosti školy a jejího provozu. Neumožňuje souběžnou práci učitelk, které si v průběhu dopoledního programu mezi sebou děti pouze předávají, a ztěžuje podmínky pro jejich vzájemnou informovanost. I přes komplikované provozní podmínky se obě zapojovaly do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Svůj zájem směřovaly na semináře k Rámcovému vzdělávacímu programu pro předškolní vzdělávání.

Povinnosti učitelkám určují pracovní náplně. Ostatní úkoly vyplývající z běžného chodu školy plní neformálně, aniž by na ně byly přeneseny formou rozšířených kompetencí.

Vedení mateřské školy zajišťuje v plném rozsahu ředitel, který přistupuje vstřícně ke všem jejím potřebám. Problematiku chodu pracoviště osobně projednává s oběma učitelkami, zve je na společné porady subjektu, zúčastňuje se kulturních programů předškolních dětí. V pedagogické činnosti a výběru vzdělávacích aktivit dává mateřské škole plnou samostatnost. Její činnost sleduje orientačně, ovšem bez zpětné vazby pro učitelky i jejich následnou činnost. Výsledky z kontrol a hospitačních návštěv s nimi neprojednává ani je nezaznamenává.

Personální podmínky jsou celkově na průměrné úrovni.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Areál školy tvoří budova základní a mateřské školy a přilehlé budovy, ve kterých se nachází cvičebna, kotelna, sklad a dílny. Prostorové možnosti pro zřízení učeben jsou omezené, vedle kmenových tříd je zřízena jedna odborná počítačová učebna. Žáci jsou vyučováni převážně v prostorných, světlých učebnách, vybavení odpovídá potřebám výuky. Třídy jsou většinou pěkně upravené, funkční součástí výzdoby jsou i přehledy učiva a nástěnné pomůcky. Také prostory školy působí velmi dobrým estetickým dojmem, neboť jsou vhodně využity k prezentaci výtvarných prací žáků. Vybavení učebními pomůckami a didaktickou technikou umožňuje dobře plnit vzdělávací program. Podle zjištění v průběhu inspekce však nejsou pomůcky a didaktická technika vždy efektivně využívány. V současné době je aktuální postupná obnova zastaralých věcí za nové, která je dle ředitele školy závislá na finančních možnostech školy a zřizovatele. Při výuce tělesné výchovy je využívána cvičebna, místnost, která nevyhovuje prostorově ani vybavením. Určitou kompenzací alespoň pro období příznivého počasí je nově zřízené hřiště s umělým povrchem v blízkosti školy. Školní knihovna je umístěna v zamčených skříních na chodbě školy, plní svou funkci jen velmi omezeně a její vývoj stagnuje. Učitelé mají zázemí pro svou přípravu a odpočinek pouze ve sborovně nebo na 1. stupni přímo ve třídách. Vedle toho jsou nevyužité čtyři místnosti, ve kterých jsou uloženy pomůcky, často zastaralé a nefunkční, a různé nevytříděné materiály z chodu školy.

Mateřská škola je umístěna v budově základní školy, v prostorách bývalých učitelských bytů.

Sloučením dvou bytových jednotek a stavebními úpravami, provedenými v roce 1999, se podařilo zlepšit prostorové a tím i kapacitní podmínky školy. Pro některé činnosti jsou využívány školní prostory (cvičebna, jídelna, školní družina). Svačina je porcována v přípravné kuchyňce. Chybí sklady a zázemí pro pracovnice. Třída je vybavena starší bytovou stěnou, kuchyňským koutkem a dětským nábytkem, který neodpovídá rozdílné výšce dětí. Hraček a učebních pomůcek je pro všechny oblasti vzdělávání poměrně dostatek. Podle finančních možností jsou průběžně doplňovány. Pozemek školní zahrady se základním tělovýchovným vybavením a nové sportovní hřiště slouží zároveň potřebám školáků a širší veřejnosti, zejména rodičům s dětmi.

Podmínky pro práci s dětmi a kvalita vnitřního vybavení se pozvolně zlepšují. Zakoupena byla např. nová lehátka, úložné boxy na dětské oblečení, praktickým řešením bylo zbudování zahradního domku. Materiální požadavky jsou po předchozím projednání ředitelem začleněny do návrhu školního rozpočtu. S některými opravami pomáhají rodiče.

Materiálně-technické podmínky školy jsou průměrné.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Žáci školy jsou vyučováni podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, včetně Úprav a doplňků čj: 25 018/98-22. Výuka je kromě 9. ročníku v souladu s učebními plány a osnovami vzdělávacího programu.

Mateřská škola ověřuje vlastní vzdělávací program, který čerpá inspiraci z publikace Patty Claycombové „Školka plná zábavy“. Hlavním záměrem je vytvoření tematicky zajímavého programu prostřednictvím her a tvořivých činností. Všeobecná část zahrnuje přehled podmínek školy a kroků pro jejich průběžné zlepšení. Obsah vzdělávání vychází z cílů Rámcového vzdělávacího programu. Tematickou část tvoří deset celků, členěných do týdenních podtémat. Konkrétní záměry a formy práce vymezují týdenní plány učitelek, při jejichž zpracování učitelky úzce spolupracují. Průběh denního programu je zaznamenán v Přehledu výchovné práce. Provoz mateřské školy je určen od 6:30 až 16:00 hodin. Od 15:00 hodin probíhá společně se školní družinou. Podrobně zpracované zápisy vypovídají o všestranném předškolním vzdělávání, naplňovaném prostřednictvím bohaté nabídky činností a doplňkových aktivit. Vzdělávací proces je hodnocen převážně v jednotlivostech.

Ve školním roce 2004/2005 škola vykazuje 13 integrovaných žáků. Vyučující pro ně vypracovali individuální vzdělávací programy, které vycházejí z doporučení pracovníků odborných pracovišť, méně jsou rozpracovány konkrétní cíle, úprava a organizace výuky, časové a obsahové rozvržení učiva. V několika případech chybí podpisy zákonných zástupců a pracovníka poradenského zařízení.

Povinná dokumentace základní školy nezachycuje průběh vzdělávání zcela průkazně. V některých třídních knihách chybí zápisy o probírané látce některých předmětů, řada zápisů je pouze ve velmi obecné rovině. Ve vedení třídních výkazů a katalogových listů žáků bylo zjištěno množství administrativních nedostatků. Povinná dokumentace mateřské školy je vedena v požadovaném rozsahu.

Kontrolní činnost ředitele školy probíhá v neformální rovině. Při inspekční činnosti byly zjištěny nedostatky v organizaci vyučovacího dne žáků 9. ročníku, kteří nemají jednou za čtrnáct dní přestávku mezi dopoledním a odpoledním vyučováním v požadované délce

nejméně 50 minut. Učební plán 9. ročníku nezahrnuje povinný vyučovací předmět výtvarná výchova.

Rozvrh hodin vychází z reálných organizačních podmínek školy, ze skladby úvazků jednotlivých učitelů a zpravidla respektuje - s výjimkou krácených přestávek - základní psychohygienické požadavky. Mezi 6. a 7., 7. a 8. vyučovací hodinou jsou zařazeny pětiminutové přestávky. Tato úprava byla škole povolena MŠMT na základě její žádosti. Důvodem jsou odjezdy autobusů pro žáky dojíždějící z okolí. Vnitřní řád školy obsahuje náležitosti dané školským zákonem kromě pravidel pro hodnocení žáků.

Mateřská škola pracuje v letním a zimním režimu, který se liší délkou pobytu venku a množstvím řízených činností pro nejstarší děti. Z důvodu střídání strážníků ve školní jídelně je pevně stanovena doba oběda. V průběhu celého dne mají děti zajištěn volný přístup k tekutinám a podle svých potřeb je využívají. Program je realizován s ohledem na požadavky psychohygieny dětí rozdílného věku a dostatečnou dobou pobytu venku.

Práce školy v oblasti prevence sociálně-patologických probíhá neformálně, problematika je zařazena do výuky. Minimální preventivní program školy je zpracován v obecné rovině bez konkretizace pro školu. O výsledcích a průběhu výchovy a vzdělávání jsou zákonní zástupci žáků informováni obvyklými cestami - ze zápisů v notýscích a žákovských knížkách, na pravidelných třídních schůzkách a při nejrůznějších akcích pořádaných školou. Rodiče dětí v mateřské škole získávají potřebný rozsah informací o prospívání svých dětí, školním programem a provozně-organizačních požadavcích prostřednictvím denních rozhovorů, písemnou formou a při společných aktivitách. Formou logopedické prevence je nabízena pomoc při odstraňování vad řeči. Veřejným dokumentem je „*Vnitřní řád mateřské školy*“. Učitelky mateřské školy mají blízký kontakt se základní školou a účinně je využívají. Vzájemně se navštěvují, konzultují problematiku předškolních dětí, odkladů školní docházky a hledají cesty k odstranění specifických vzdělávacích problémů před nástupem do 1. ročníku ZŠ. Společně organizované akce (sportovní, divadelní představení, kulturní programy a výlety) doplňují vzdělávací program předškolních dětí a usnadňují dětem adaptaci na školní prostředí.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

Český jazyk, matematika, prvouka 1. - 3. ročník

Učivo sledovaných předmětů je rozplánováno podle učebních osnov příslušných ročníků. Kontinuální návaznost je zajištěna. Požadovaná kvalifikace všech čtyř vyučujících pro výuku na 1. stupni ZŠ (ve 3. ročníku učí dvě učitelky) se kladně projevila v odborné stránce výuky i v jejím vedení. Zápisy v třídních knihách mají rozdílnou vypovídací hodnotu, některé jsou velmi stručné s odkazem na probírané stránky v učebnici, jiné jsou konkrétní a výstižné.

Stanovené cíle odpovídaly požadavkům učebních osnov a zohledňovaly odlišné vzdělávací potřeby žáků. Učivo bylo předáváno věcně správně a v potřebné návaznosti. Výuka byla vhodně zaměřena na znalostní složku vyučování i na její praktické použití. Ve třídě byl dostatek přehledů učiva, nástěnných tabulí a manipulačních pomůcek, s nimiž žáci aktuálně pracovali. Tempo výuky bylo ve všech hodinách přiměřené, do vyučování byly zařazovány relaxační činnosti. Optimálně bylo využito úvodní motivace k podchycení zájmu žáků. Výuku zpestřovaly didaktické hry. Velmi dobře byly rozvíjeny čtenářské dovednosti (čtenářský výcvik, zdokonalování techniky čtení, práce s textem, vyhledávání informací). V hodinách českého jazyka a prvouky byli žáci vedeni také k práci s jinými zdroji informací. Při výuce matematiky bylo velmi dobře pracováno s chybou. Práce žáků byla kontrolována průběžně,

v případě potřeby se dostávalo žákům taktní individuální pomoci, byli vedeni k používání pomůcek, které jim umožňovaly zvládnout zadaný úkol. Aktuálně byly využívány také výchovné momenty rozvíjející u žáků důležité kompetence sociální a komunikativní (naslouchat, pracovat ve skupině, být tolerantní, umět pomoci, samostatně uvažovat a vyjadřovat se).

Žáci pracovali v příjemné pracovní atmosféře. Učitelky vhodně podporovaly jejich sebedůvěru, vytvářely prostor pro aktivní činnost a pro uplatnění všech žáků. Komunikace, probíhající na základě dohodnutých pravidel, byla vždy vstřícná. Až na výjimky se učitelky vyjadřovaly spisovně.

Hodnocení a klasifikace byly objektivní, zpravidla doprovázené zdůvodněním a pochvalou za pokrok. Z průběžného motivačního hodnocení je zřejmé, že se vyučující snaží žáky stimulovat ke zlepšování výsledků a v tomto procesu jim významně pomáhají. Ve škole se daří žákům nadaným i těm, kteří mají speciální vzdělávací potřeby.

Ve sledovaných předmětech byla zaznamenána výrazná převaha pozitiv. Průběh a výsledky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Český jazyk 5. – 9. ročník, dějepis

Týdenní dotace předmětů jsou v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu. Výuku českého jazyka zajišťují dvě kvalifikované učitelky s příslušnou aprobačí, jedna z nich vyučuje také aprobovaně dějepis.

Učivo je rozvrženo do jednotlivých ročníků prostřednictvím tematických plánů, které jsou v souladu s osnovami. Tematické plány mají různou úroveň rozpracování a jen některé z nich jsou funkčním pracovním materiálem. V několika hospitovaných hodinách neodpovídaly zápisy v třídních knihách časovému rozvržení, ale celkově byly osnovy plněny. Cíle výuky byly v jednotlivých ročnících stanoveny přiměřeně, kromě dvou případů, kdy nebyla vhodně zvolena náročnost učiva vzhledem k věku žáků. Příprava učitelek se zaměřovala zejména na obsah učiva, málo již byly předem promyšleny motivační metody práce a efektivní organizace hodin v souvislosti s rozvojem klíčových kompetencí žáků.

Vyučující využívaly didaktické vybavení kmenových tříd, zejména nástěnné přehledy a schemata, ostatní potřebné pomůcky a doplňující materiály si do hodin přinášely, v některých hodinách pracovaly jen s učebnicí. Možnosti využití donesených publikací a materiálů byly omezeny převažující frontální formou výuky. V dějepisu byla využita mapa a žáci měli k dispozici pracovní sešity, které vhodně nahrazovaly sešity pro ruční zapisování poznámek. Pro oba předměty měli žáci učebnice, občas pracovali s pracovními listy a kopiemi. Didaktická technika ve sledovaných hodinách využívána nebyla.

Vyučující zodpovědně přistupovaly k zajištění a splnění výukových cílů, v hodinách postupovaly systematicky a důsledně. Kladem byla jejich velmi dobrá odborná erudice, logický postup a důraz na správné uspořádání učiva v souladu s didaktickými zásadami. Navštívené hodiny byly zpravidla vedeny tradiční frontální formou s dominující rolí a verbálním projevem vyučující. Metody výkladu, řízeného rozhovoru a samostatné práce byly jen přechodně aktivizující a omezovaly prostor žáků pro aktivní učení a rozvoj klíčových kompetencí. Žáci byli jen v malé míře vedeni k práci s informacemi, spolupráci a práci v týmu, vzájemnému hodnocení a sebehodnocení. Občas se dařilo, například v 9. ročníku, zařadit prvky tvořivosti, pohyb žáků po třídě, neobvyklé motivační úkoly, které podporovaly aktivitu žáků.

V průběhu hodin se vyučujícím dařilo žáky motivovat zejména názornými pomůckami

a různými doplňujícími materiály, ne již pestrostí forem a metod práce. Nejčastěji používaným hodnocením byla klasifikace písemných projevů žáků. V hodinách chyběly úvodní a závěrečné části, a proto nebyl vytvořen prostor pro úvodní naladění a motivaci, stejně jako pro závěrečné shrnutí a zhodnocení práce žáků.

Vystupování vyučujících bylo vstřícné, převážně otevřené k potřebám žáků. Úspěšnost vzájemné interakce byla někdy snížena zbytečným zvyšováním hlasu jedné z vyučujících. Žáci byli přístupní a většinou dobře spolupracovali, ve většině sledovaných hodin však neměli dostatečný prostor pro vlastní uplatnění a rozvoj komunikačních dovedností.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk a dějepis byly hodnoceny jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání v anglickém jazyce

Anglický jazyk je v současné době vyučován pouze v 5. a 6. ročníku. Předmět učí vyučující s odbornou kvalifikací pro jiné předměty, navštěvuje kurz pro výuku jazyka.

Učivo je rozplánováno podle používané učebnice, vzhledem k náročnosti učiva je rozvržena do dvou let. V současnosti je vzhledem k časovému plánu ve zpoždění.

Výuka byla zajištěna především učebnicí, pracovním sešitem a pomocným obrazovým či svépomocí vyrobeným materiálem. Výrazně chyběla magnetofonová nahrávka, která není momentálně k dispozici. Hospitované hodiny měly klasickou stavbu s úvodní částí, ve které byla krátce procvičena předcházející látka, případně použit zpěv již zvládnutých anglických písní. Vyučující se je snažila vést v angličtině, v některých částech však byla nadměrně využívána čeština. Nová látka byla vyložena věcně a odborně správně, z použitých forem převažoval spíše frontální způsob práce. Dílčí nepřesnosti se objevily pouze ve výslovnosti některých slov. Tempo výuky bylo přizpůsobeno schopnostem žáků, jejich zapojení v hodinách bylo vcelku rovnoměrné. V závěru hodin nebylo prováděno shrnutí látky a celkové zhodnocení práce žáků.

Motivační stránka byla méně výrazná, hodnocení výkonů žáků však bylo objektivní a pozitivně laděné. Pravidla vzájemné komunikace byla jasně stanovena a dodržována.

Průběh a výsledky vzdělávání v anglickém jazyce byly hodnoceny jako průměrné.

Matematika 5. – 9. ročník

Výuka byla vedena v souladu s obecnými cíli a zásadami základního vzdělávání. Výukové cíle byly stanoveny vhodně a přiměřeně, respektovaly individuální vzdělávací potřeby žáků a aktuální stav třídy. Zápisy v třídních knihách dokládají, že plánování výuky je neformální. Předmět vyučovala jedna učitelka. Její příprava na výuku byla po obsahové i metodické stránce vynikající.

Hodiny matematiky probíhaly v kmenových třídách, jejichž vybavení je tradiční. Pracovalo se s křídou a tabulí, používaly se učebnice, namnožené texty úloh, pracovní sešity, rýsovací potřeby, vhodné demonstrační pomůcky, včetně improvizovaných. Didaktická technika využita nebyla. Materiální podpora výuky byla velmi dobrá.

Ve zhlédnutých hodinách byl zaznamenán variabilní přístup k výuce, účelně byla volena její forma. Nové poznatky se odvozovaly z předchozích znalostí, postupovalo se od jednoduchého k obecnému. Žáci byli vedeni ke konstruktivnímu myšlení a vlastnímu úsudku. Bylo rozvíjeno jejich logické a abstraktní myšlení, schopnost aplikovat poznatky a pracovat v týmu. V hodinách se střídaly pracovní činnosti, které měly dynamiku a bohatý obsah. Výuka byla systematická, po odborné a věcné stránce správná.

Žáci byli pro výuku vhodným způsobem motivováni, ochotně plnili zadané úkoly, byli aktivní a o výuku jevíli zájem. V hodinách byly zaznamenány didaktické postupy přiměřené jejich věku.

Atmosféra při výuce byla pracovní. Žáci měli možnost vyjádřit vlastní názor, argumentovat a diskutovat.

Při získávání podkladů pro klasifikaci dávala učitelka přednost písemnému zkoušení před ústním. Využívané bylo i průběžné hodnocení, žákům se dostávalo ocenění známkou nebo pochvalou. Byli vedeni k vzájemnému hodnocení a sebehodnocení svých výkonů. Závěry sledovaných hodin nepostrádaly shrnující a hodnotící část.

Průběh a výsledky vzdělávání byly v hodinách matematiky celkově hodnoceny jako vynikající.

Fyzika

Ředitel posílil v rámci svých kompetencí celkovou hodinovou dotaci výuky fyziky o dvě hodiny, předmět se učí již od šesté třídy. Při plánování učiva přihlížel vyučující k potřebám a schopnostem žáků. Plány jsou zpracované příkladně, je do nich zařazena veškerá povinná a vhodná rozšiřující látka učebních osnov. V bezprostřední přípravě učitele na hodiny převažovala obsahová složka nad metodickou.

Výuka fyziky probíhala v kmenových třídách a učebně výpočetní techniky. Žáci při výuce používali učebnice, učební texty, demonstrační pomůcky, obrazový materiál a v počítačové učebně výukový program Škola hrou. Materiální podpora výuky byla velmi dobrá a přispívala k rovnováze mezi racionálním a empirickým fyzikálním poznáváním.

Vyučující pracoval s malým počtem žáků. Tomu přizpůsoboval organizaci, metody a formy výuky. Žáci byli zapojováni do dění ve třídě, byl vytvořen prostor pro jejich aktivitu a samostatnost. Aktualizovat poznatky se vyučujícím dařilo více ve vyšších ročnících. Výuka byla systematická a věcně správná. V některých hodinách byly výkladové pasáže příliš dlouhé, na žácích se projevovala únava.

Výuku provázely prvky pozitivní motivace. Učiteli se dařilo propojovat teoretické poznatky s životními zkušenostmi žáků. Ti ochotně plnili zadané úkoly.

Kvalita vzájemných vztahů učitel-žák byla velmi dobrá, atmosféra při výuce pracovní. Verbální i neverbální komunikace učitele je dobrá, komunikativní schopnosti žáků byly při fyzice rozvíjeny.

Podklady pro klasifikaci získává učitel tradičním ústním a písemným zkoušením.

Průběh a výsledky vzdělávání byly ve fyzice celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Tělesná výchova 1. a 2. stupeň

Na 1. stupni učí předmět vyučující s odpovídající odbornou kvalifikací, na 2. stupni je pak polovina hodin vyučována učitelkou s kvalifikací pro 1. stupeň.

Učivo mají vyučující rozvrženo v časově tematických plánech, které jsou však v řadě případů pouze formální. Jejich porovnáním se zápisy v třídních knihách bylo zjištěno, že nejsou dodržovány, zařazovány jsou zcela jiné tematické celky. Zápisy v třídních knihách jsou často nekonkrétní, nelze z nich vysledovat návaznost probíraného učiva. Na 2. stupni převažují míčové hry.

Prostorové podmínky pro výuku tělesné výchovy se v současnosti zlepšily otevřením hřiště

s umělým povrchem, které sousedí s areálem školy. Cvičebna, kterou škola využívá ke cvičení, je prostorově nevyhovující. Problematická je i z hlediska bezpečnosti (nezakryté radiátory topení a nezakrytá osvětlovací tělesa). Žáci vyšších ročníků pak ke cvičení využívají sál místního kulturního domu. Škola má k dispozici pouze základní nářadí a náčiní. Psychohygienu výuky je negativně ovlivněna prostorovými podmínkami, na 2. stupni pak i organizací výuky ve dvouhodinových celcích.

Všechny sledované hodiny měly obdobnou stavbu. Po úvodní rušné části následovalo rozcvičení, které bylo prováděno převážně bez využití efektivnějších prvků. Zejména na 1. stupni bylo zaměřeno na cviky podporující správné držení těla. Náplně hlavních částí hodin byly většinou vhodně zvoleny. Organizace cvičení na 1. stupni měla celkově dobrou úroveň, drobné nedostatky se objevily v metodické části. Spíše výjimečně byla zařazena závěrečná relaxace. Na 2. stupni postrádaly hodiny výraznější předvedení, kontrolu a opravování chybně prováděných prvků, které žáci procvičovali. Dílčí nedostatky se projeví i v organizaci některých cvičení a v nerovnoměrném vytížení (např. nezapojení žáků, kteří se právě neúčastnili hry).

Motivační stránka výuky a dodržování pravidel komunikace byly výraznější na 1. stupni, hodnocení výkonů žáků se převážně omezovalo na krátké závěrečné shrnutí.

Průběh a výsledky vzdělávání v tělesné výchově byly celkově hodnoceny jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání v mateřské škole

Průběh a výsledky vzdělávání ve spontánních a řízených činnostech

Učitelka pracovala po oba hospitační dny v souladu s týdenním tematickým plánem, zaměřeným na poznávání života drobných živočichů a hmyzu z volné přírody. Danému záměru podřídila průběžné sledované didaktické cíle a námětovou skladbu denní programové nabídky. Všechny činnosti velmi pěkně průběžně motivovala a zajistila pro ně dostatek vhodných pomůcek. Poznatky dětem předávala v souvislostech. Dobře kladenými zjišťovacími otázkami a rozhovory je vedla k logické úvaze. Podporovala jejich zájem souvisle vyjadřovat svoje názory. Velká spontaneita dětí však narušovala schopnost vzájemně si naslouchat. Prožitkové metody práce založené na smyslovém vnímání a přímém pozorování dětem umožnily propojit bezprostředně získané poznatky s realitou. Ve třídě i ve volné přírodě měly možnost pozorovat drobné živočichy a názorným způsobem se seznamovat se způsobem jejich života. Učitelka z nich zároveň čerpala vhodné vzory pro vzájemné vztahy mezi dětmi (pomáhají si, neubližují si). Vhodným výrazovým prostředkem, kterým upoutala zájem dětí, byl její zpěv s kytarou a krásný přednes literárního textu.

Integrovaný charakter práce vyhovoval psychohygieně dětí rozdílného věku. Měly dostatek času ke spontánním hrám a pohybovému vyžití, činnostem podle vlastního zájmu, ale i možnost uplatnit se podle svých možností ve společném programu, doplněném tvořivými činnostmi výtvarnými a pracovními. Plynulá organizace přispěla k zajištění bezpečnosti dětí v prostorách celé školy. Volný čas mezi činnostmi byl dobře vyplněn individuální prací učitelek s dětmi - povídáním nad obrázky, řešením logických úloh z pracovních listů a dětských křížovek. Respektována byla rozdílná potřeba odpočinku.

Děti vyžadovaly v průběhu dne stálou pozornost učitelek. Spontánně jim sdělovaly zážitky z prožité neděle, obracely se na ně s četnými dotazy a vyhledávaly jejich pomoc v situacích, které nezvládaly samostatně vyřešit. Přílišná hyperaktivita některých dětí vedla ke vzniku konfliktů, narušujícím atmosféru ve třídě a klidný průběh činností. Učitelky využívaly adresné formy hodnocení s vysvětlením nebo příkladem. Ve všech sebeobslužných činnostech

podporovaly děti k samostatnosti a důsledně je vedly k dodržování hygienických a pracovních návyků.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

Děti se projevovaly velmi temperamentně. V pohybových činnostech zvládaly všechna přirozená cvičení, zdravotní cviky s pomocí učitelky. Bezpečně se orientovaly v prostorách školy. Motorické a manipulační dovednosti odpovídaly dosažené úrovni vývoje. Při hrách se stavebnicemi tvořily podle předlohy i podle fantazie a snažily se vzájemně spolupracovat. Zručně manipulovaly s drobnými tvary (mozaikami, korálky). Zvládaly techniku práce s modelovací hmotou. V námětových hrách uplatnily reálnou představivost a získané zkušenosti z prostředí, ve kterém žijí.

Projevovaly se manuálně zručně a nejstarší děti zcela samostatně zvládaly vlastní obsluhu. Nalévaly si tekutiny, připravovaly vlastní místo pro stolování, přenášely talíře naplněné stravou, dobře zacházely s příborem a předměty denní potřeby a dobře uklízely hračky.

Jejich velká spontánnost se projevila v kontaktu s dospělými, ale i při sdělování vlastních zážitků a poznatků. Měly velmi dobré znalosti o fauně i flóře, neboť jsou s ní v přímém denním kontaktu. Některé mají navíc praktické zkušenosti s pomocí v hospodářství a svoje praktické zkušenosti umí pohotově prezentovat. Nejstarší děti zvládaly řešení jednoduchých logických úloh (prostřednictvím pracovních listů, dětských křížovek). Obtíže činí nepřiměřenost hlasového projevu, některé mají špatnou výslovnost. Příliš dominantní chování některých chlapců s sebou přinášelo problémy ve vzájemných vztazích. Při řešení konfliktů nejsou plně zažita pravidla vzájemné dohody.

Děti mají vhodnou zásobu dětských básní a písní. Poměrně melodicky správně zpívaly s hudebním nástrojem. Svoje dovednosti prezentují na veřejnosti – např. se zapojují do akcí školy (vánoční besídka), výtvarné práce zdobí obecní vývěsku.

Průběh a výsledky vzdělávací činnosti byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Vnitřní evaluační systém školy je v začátcích. Zjišťování výsledků učení probíhá běžně užívanými metodami ústního a písemného zkoušení. Výsledky klasifikace jsou sumarizovány na pedagogických radách. Dále je sledována úspěšnost žáků v soutěžích a olympiádách vyhlášených MŠMT, při přijímání na střední školy. Jsou naplánovány kulturní a sportovní akce školy, v nichž se projeví získané dovednosti žáků. Zjištěné výsledky nebyly souhrnně vyhodnocovány.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky sledovaných předmětů se pohybovaly na průměrné až velmi dobré úrovni, příkladná byla výuka matematiky na 2. stupni. Průběh a výsledky vzdělávací činnosti v mateřské škole byly hodnoceny jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná obcí Cehnice, schválená zastupitelstvem dne 12. 9. 2002, usnesením č. 26/2002 s účinností od 1. ledna 2003.

2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané MŠMT dne 10. 12. 2002 čj. 31 197/02-21 s účinností od 1. 1. 2003.
3. Třídní knihy pro školní rok 2004/2005
4. Třídní výkazy pro školní rok 2004/2005
5. Katalogové listy pro školní rok 2004/2005
6. Rozvrh hodin pro školní rok 2004/2005
7. Záznamy z pedagogických rad pro školní rok 2004/2005
8. Individuální vzdělávací programy pro školní rok 2004/2005
9. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004
10. Tematické plány vyučujících základní školy pro školní rok 2004/2005
11. Doklady o odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků
12. Učební plán základní školy pro školní rok 2004/2005
13. *Vnitřní řád školy ze dne 1. září 2004*
14. Minimální preventivní program pro školy a školská zařízení v oblasti zneužívání návykových látek „Škola bez drog“ (bez data)
15. *Školní rok 2004/2005 v ZŠ Cehnice ze dne 3. ledna 2005*
16. *Plán výchovně vzdělávací práce na školní rok 2004/2005 ze dne 29. srpna 2004*
17. Pracovní náplně učitelek mateřské školy
18. Rozpis úvazků učitelek
19. Osvědčení učitelek o absolvování seminářů dalšího vzdělávání za období 2002- 2005
20. *Vnitřní řád mateřské školy Cehnice – veřejný dokument pro rodiče*
21. Organizace dne v mateřské škole Cehnice
22. Plán materiálně-technického vybavení mateřské školy
23. Školní vzdělávací program s názvem *Školka plná zábavy*“
24. Týdenní tematické plány učitelek mateřské školy
25. Přehled výchovné práce mateřské školy Cehnice pro školní rok 2004/2005
26. Evidenční list pro dítě do mateřské školy (pro 19 dětí)
27. Sešit evidence úrazů v mateřské škole
28. Plán mimořádných akcí v mateřské škole

ZÁVĚR

Odborná kvalifikace a aprobační složení pedagogického sboru odpovídá potřebám malé školy. Řízení školy je pojato neformálně, v osobní rovině, je založeno na ústním rozdělení a respektování kompetencí. Organizační struktura školy i přenos informací uvnitř školy jsou funkční, ale nelze posoudit jejich efektivitu, neboť řada údajů není prokazatelně dokladována. Nedostatky byly shledány v kontrolní činnosti, která netvoří ucelený systém. V průběhu vzdělávání žáků se v některých předmětech negativně projevila absence metodických orgánů.

Prostorové podmínky jsou omezené, limitované budovou školy, přesto nejsou optimálně využívány. Citelným nedostatkem je chybějící tělocvična, odpovídající zázemí pro učitele a funkční školní knihovna. Vybavení učebními pomůckami a učebnicemi umožňuje plnit

vzdělávací program základní školy. Pro další období je potřeba cíleně obnovovat učební pomůcky. Rezervy jsou v jejich účinném využívání, zejména didaktické techniky. Požadavky stanovené pro současné předškolní vzdělávání vyžadují kompletnější obměnu vnitřního vybavení v mateřské škole, současnou prioritou je dobudování školní zahrady a sportoviště.

Vedená povinná a další dokumentace školy umožňuje sledovat plánování, průběh a výsledky vzdělávání jen částečně. Administrativní nedostatky ve vedení pedagogické dokumentace pak způsobují, že průběh vzdělávání není zcela průkazně doložen. Zásadním nedostatkem je nedodržení učebního plánu vzdělávacího programu v 9. ročníku.

V některých sledovaných předmětech se učitelům dařilo naplňovat činnostní pojetí vyučování a podporovat aktivní učení žáků, zejména v matematice na 2. stupni a v 1. – 3. ročníku. Někteří vyučující pracovali převážně frontálním způsobem s důrazem na verbální předávání poznatků. Tento styl však často postrádal další cíle vyučování podle zvoleného vzdělávacího programu, zejména dostatek prostoru pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků v oblasti komunikace, kooperace a zpracování informací.

Mateřská škola má oporu ve vedení školy a je poměrně samostatná ve svém vnitřním rozhodování. Učitelkám však chybí jasné vymezení kompetencí pro práce nad rámec běžných povinností. Školní program respektuje rozdílné věkové možnosti dětí a reaguje na současné požadavky ve vzdělávání. Učitelky organizují všestranně přínosnou programovou nabídku činností, ve které se snaží uplatnit poznatky získané dalším vzděláváním. K dobré práci mateřské školy přispívá vzájemná shoda učitelek při naplňování koncepčních záměrů stanovených pro předškolní vzdělávání. Děti mají zjednodušený přechod do základní školy s níž jsou v denním kontaktu.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Jana Bartošová	.....
Člen týmu	Mgr. Miroslav Doležal	.....
Člen týmu	Mgr. Věra Drsová	.....
Člen týmu	Pavel Kába	.....
Člen týmu	Mgr. Věra Kubišová	.....
Člen týmu	Marie Jozová	.....
Člen týmu	Zdena Škvorová	.....

V Českých Budějovicích dne 27. června 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Dukelská 23, 370 21 České Budějovice. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 4. 7. 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Lubomír Vrba

.....

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obec Cehnice, 387 52 Cehnice 163	4. srpna 2005	07-1284/05
Školská rada: Hedvika Sosnová, předsedkyně Rady školy, 387 52 Cehnice 132	4. srpna 2005	07-1284/05

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.